

TRISTAN

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Onzeker. De volgende mogelijkheden worden geopperd:

- 1] Volgens sommigen is Tristan op zich een variant van de Germaanse naam Thor-sten (= 'steen van Thor'; Thor is een andere naam voor Donar, de Germaanse god van de donder: dus eigenlijk: 'Thor's (stenen) wapen' of 'dondersteen': vgl. Thorsten).
- 2] Volgens anderen afkomstig van het Keltische woord 'drest', 'drust' of 'drisdan' = 'lawaaï', 'rumoer' (Drustan zou de naam geweest zijn van een beroemde druïde).
- 3] Omdat 'Tristan' veel gelijkenis vertoont met het Franse woord 'triste' = 'verdrietig', heeft men er later in de beroemde legende van Tristan en Isolde deze betekenis ingelegd.

*

Tressan van Avenay (ook **van Reims**), Frankrijk; Iers pelgrim; † vóór 600; feest 7 februari.

*

Drostan (ook **Dreston**, **Driston**, **Droustie**, **Drustus**, **Dunstan**, **Dustan**, **Modrustus** of **Trusty**) van **Deer**; Aberdeenshire, Schotland; abt & evangeliebrenger; † 7e eeuw; feest 11 juli.

In de universiteitsbibliotheek van Cambridge wordt het beroemde middeleeuwse handschrift van het Book of Deer bewaard. Het werd geschreven in de 9e eeuw. In de kantlijn is twee eeuwen later een tekst bijgeschreven die verhaalt over de vondst van een religieuze nederzetting in Deer. Daarin wordt beweerd dat de grote Columcille van Iona met zijn neef Drostan aan land ging bij Aberdour bij Fraserburgh. Ze stichtten er een klooster en trokken verder landinwaarts. Ze hadden flink wat moeilijkheden te overwinnen, maar uiteindelijk vonden ze nog een stuk land dat geschikt leek voor een kloosternederzetting. Columcille vertrouwde het toe aan zijn neef Drostan, waarop deze in tranen uitbarstte. Op dat moment moet Columcille verzucht hebben: "Dan moet het hier ook maar 'Dear' heten." 'Deer' zou dan een verbastering zijn van het Gaelic woord 'deur' dat 'traan' betekent (vgl. het Engelse 'tear').

Hij is patroonheilige van Deer, Aberdour, van Inch (Aberdeenshire) en Urquhart, dat dan ook in onderscheid met zijn iets noordelijker gelegen naamgenoot, genoemd werd St-Drostan's Urquhart.

*

De naam is natuurlijk het meest beroemd geworden door de prachtige legende Tristan & Isolde [overgenomen uit Alexander ELIOT e.a. Mythen van de Mensheid' Amsterdam/Hasselt, 1977 p:186]

Het bekendste legendarische liefdespaar uit de West-Europese traditie had geen kinderen en hun lot was tragisch. Hun verhaal is van Keltische oorsprong en berust op een legende uit Wales.

Tristan en Isolde (eigenlijk Tristram en Yseult) leefden aan het hof van koning Mark van Cornwall. Hij was een neef van de koning en stond onder zijn bijzondere bescherming, zij was de koningin. Door hun liefde voor elkaar schonden zij dus heilige verplichtingen, maar ze werden ertoe gedreven door de magische werking van een liefdesdrank. De koning probeerde zijn ogen te sluiten voor wat er gebeurde, maar dat lukte hem niet. Tenslotte vroeg hij Isolde haar onschuld te bewijzen door een vuurproef. Intussen sprak zij met Tristan af, dat zij hem op weg naar de gerechtsplaats aan de oever van de rivier zou tegenkomen. Hij moest, vermomd als pelgrim, aanbieden haar op zijn rug naar de overkant te dragen. Isolde nam in het bijzijn van iedereen die uitnodiging aan! Aan de overkant deed Tristan of hij struikelde en viel met Isolde in zijn armen. De hovelingen van de koning scholden hem uit, of hij niet een beetje voorzichtiger kon zijn met de koningin. Toen ging de droeve stoet verder naar de gerechtsplaats, en daar zwoer Isolde plechtig ten overstaan van haar echtgenoot de koning: "Niemand ter wereld heeft ooit seksuele gemeenschap met mij gehad en ook heb nooit in iemands armen gelegen, behalve dan met u en natuurlijk met die arme pelgrim hier, want dat hebt u daarnet zelf kunnen constateren: hoe ik in zijn armen lag." Vervolgens nam ze een stuk rood gloeiend ijzer in haar handen en droeg het weg zonder zich te branden. Zo werd door een wonder de waarheid van haar eed bevestigd. Na hun dood werden ze naast elkaar begraven. Op hun graf bloeide een boom op die telkens als hij werd gesnoeid, meteen de volgende dag alweer in bloei en blad stond.